

BEZPŁATNY KURS MAILOWY

CZY MOJE DZIECKO JEST GOTOWE NA BYCIE PRZEDSZKOLAKIEM?

MODUŁ 2. JAK OCENIĆ GOTOWOŚĆ PRZEDSZKOLNĄ DZIECKA?

CO OZNACZA TEN TERMIN?

Gotowość przedszkolna to termin oznaczający taki poziom rozwoju dziecka i jego umiejętności, który pozwala mu bez większych problemów podołać życiu w grupie przedszkolnej, w odizolowaniu od rodziców. Na gotowość składa się przede wszystkim rozwój społeczny i emocjonalny dziecka oraz jego samodzielność w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb. Ten zbiór umiejętności daje podstawy, by móc spodziewać się sukcesów adaptacyjnych w dość krótkim czasie. Pozwala też maluchowi poczuć się pewnie i bezpiecznie w nowym otoczeniu, bez ciągłej asysty dorosłego.

OD CZEGO ZALEŻY ROZWÓJ GOTOWOŚCI PRZEDSZKOLNEJ?

Na to, czy Twój kilkulatek jest/będzie w pełni gotowy na rozpoczęcie przygody z przedszkolem ma wpływ wiele różnych aspektów. W mojej ocenie dużo zależy od sposobu wychowania, modelu rodziny, w której funkcjonuje dziecko, jego wcześniejszych doświadczeń z placówkami lub opieką kogoś innego niż rodzice i jego indywidualnego rozwoju psychomotorycznego.

Znaczenie ma z pewnością to, jak wspierasz **rozwój samodzielności malucha** każdego dnia. Czy pozwalasz mu na podejmowanie prób? A może jesteś jedną z tych wyręczających mam? Jeżeli Twój maluch daje Ci sygnały, że chce coś zrobić sam – daj mu taką możliwość. Dzieci często same doskonale czują co jest w zasięgu ich możliwości i chętnie uczą się nowych czynności. Te najcenniejsze z punktu widzenia pobytu dziecka w przedszkolu to samodzielne spożywanie posiłków, ubieranie i rozbieranie się i korzystanie z toalety.

Rozwój społeczny dziecka, jego umiejętności negocjacyjne i komunikacyjne są zwykle na wyższym poziomie wtedy, kiedy ma starsze rodzeństwo. Stąd wpływ wspomnianego modelu rodzinnego. Oczywiście nie jesteś w stanie nic zrobić z tym mając pierworodnego malucha, ale możesz dbać o jego relacje z innymi dziećmi i obserwować, jak się czuje w grupie, czy nie ma w nim lęku lub poczucia bezradności w konfrontacji z drugim maluchem.

Cenne dla osiągnięcia gotowości przedszkolnej są też **každorazowe rozstania z rodzicami i opieka kogoś trzeciego** (dziadków, cioć, wujków czy niani). Takie epizody uczą tego, że każda rozłąka z rodzicem trwa określony czas i mama lub tata zawsze wracają. W dzieciach, które mają takie doświadczenia jest dużo mniej lęku, rzadko mają też poczucie porzucenia zostając z kimś innym. Jeżeli maluch wcześniej uczęszczał do żłobka, najpewniej dużo lepiej poradzi sobie w nowej sytuacji, bo już raz przechodził adaptację. Pomiędzy żłobkiem a przedszkolem można znaleźć wiele analogii, sama sytuacja pobytu w placówce jest dla dziecka znana.

Te aspekty, mimo, że realnie wpływają na rozwój gotowości przedszkolnej dziecka, nie zapewnią jej osiągnięcia. Kluczowym jest też **osobowość malucha**, jego temperament i zestaw cech wrodzonych, które ma w pakiecie. Dlatego chcąc spojrzeć na gotowość dziecka, warto się zatrzymać i przeanalizować wszystkie te kwestie.

JAK OCENIĆ TĘ GOTOWOŚĆ? ZADAJ SOBIE TE PYTANIA

Żeby dowiedzieć się, czy Twoje dziecko jest gotowe na pobyt w przedszkolu, odpowiedz sobie na te pytania:

- 1. Jak Twoje dziecko reaguje na rozstania z rodzicami? Czy do tej pory miało takie doświadczenia? Czy czuje się bezpiecznie pod opieką kogoś innego? Jest w stanie zaufać innej osobie i nawiązać kontakt, zwrócić się o pomoc?
- 2. Czy jest komunikatywny i mówi w sposób zrozumiały dla innych? Rozumie polecenia i reaguje na nie? Potrafi zakomunikować swoje potrzeby (jeśli mowa nie jest zrozumiała, potrafi to zrobić niewerbalnie)?
- 3. Jak wygląda jego kontakt z rówieśnikami? Czy ma takie doświadczenia? Potrafi wchodzić w relacje? Jak zachowuje się w sytuacji zagrożenia w grupie dzieci? Zdarzają mu się zachowania agresywne, zagrażające bezpieczeństwu innych (bicie, gryzienie, popychanie, szczypanie itp.)?
- 4. Jak szybko odnajduje się w nowej sytuacji? Ile potrzebuje czasu, by poczuć się pewnie w nowym miejscu? Jak reaguje na zmiany (np. rytmu dnia)? Czy potrafi się do nich dostosować?
- 5. W jakim stopniu jest samodzielny? Czy potrzebuje pomocy w czynnościach samoobsługowych (jedzenie, korzystanie z toalety, przebieranie się, zasypianie na drzemkę)? Jakie czynności sprawiają mu trudność? W czym nadal potrzebuje pomocy dorosłego?

- ❓ Czy potrafi zorganizować sobie zabawę i bawić się samodzielnie? Na jak długo umie skoncentrować się na jednym zadaniu?
- ❓ Czy zna podstawowe zasady bezpieczeństwa? Wie, jakie zachowanie jest niebezpieczne? Ma tendencje do oddalania się, uciekania?
- ❓ Jak reaguje na hałas i pobyt w dużej grupie? Czy takie środowisko może być dla niego męczące?

Pamiętaj proszę, że **to nie jest test**. Mało kiedy rodzic ma taką idealną sytuację, że dziecko jest gotowe na wszystko, co go czeka. Nie musisz więc na każde z tych pytań pewnie przytaknąć, żeby stwierdzić gotowość dziecka. Chodzi o to, żebyś mogła rozeznaczyć się, co już macie opanowane, co może być dla Was trudne, a jakie umiejętności lub ich brak może sprawić, że adaptacja do przedszkolnych warunków byłaby aktualnie wręcz niemożliwa (tak, tak też może być). To też sygnał do tego, nad czym warto jeszcze popracować, jeśli finalnie zdecydujecie się na przedszkolny start.

W kolejnych modułach opiszę szczegółowo umiejętności, które powinien mieć maluch idący do przedszkola, a których nie należy od niego wymagać. To pozwoli Ci jeszcze lepiej sprawdzić, czy Twój kilkulatek jest gotowy na rozpoczęcie edukacji przedszkolnej.

Patrycja

